

MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

ROČNÍK 16

NÁKLAD 3700 KS

WWW.FILAKOVO.SK

Na Farskej lúke rekonštruujú

Na sídlisku po sľube mesta pribudnú parkovacie miesta, asfaltka i chodník. Neskôr má pribudnúť aj zeleň. [3. strana](#)

Pri železničnej stanici sa stavia

Mesto začalo s výstavbou prvej časti cyklochodníka. Spojí "veľkú" stanicu s mestským parkom. [3. strana](#)

Rozhovor s tohtoročným oceneným

Prinášame rozhovor s miestnym nožiarom Stefanom Albertom, ktorý získal v tomto roku Cenu mesta. [5. strana](#)

Celosvetová pandémia COVID-19 neobišla ani naše mesto

Ochorenie Covid-19, ktoré je spôsobené šírením nového typu koronavírusu, zasiahlo aj Filakovo. Doposiaľ sa potvrdila viac ako desiatka nakazených, choroba si vyžiadala aj jednu obeť.

Celosvetová pandémia, ktorá zúri aj v Európe od marca tohto roka, neobišla ani naše mesto. Druhá vlna zasiahla minimálne 12 Filakovčanov, ktorým sa ochorenie potvrdilo (údaj k 28.09.2020, pozn. autora).

Prvé tri prípady potvrdila riaditeľka lučeneckého Regionálneho úradu verejného zdravotníctva (RÚVZ) 10. septembra na zasadnutí krízového štábu mesta. Štvrtý prípad sa potvrdil nasledujúci deň. Nakoľko boli medzi nakazenými aj pedagógovia zo ZŠ na Školskej ulici a strednej odbornej školy, tieto mali na niekoľko dní prerušené vyučovanie. Po zisťovaní kontaktov nakazených a následnom testovaní sa preukázali ďalšie prípady na strednej odbornej škole, kvôli čomu sa pristúpilo k mobilnému odberu vzoriek študentov a pedagógov. Po vylúčení ohrozenia negatívnych osôb a prijatí potrebných opatrení, sa ešte počas septembra obnovilo vyučovanie na oboch miestnych školách.

K 28. septembru mesto na základe informácií od RÚVZ eviduje celkovo 12 prípadov nakazenia koronavírusom. Z nich, žiaľ, jeden pacient ochoreniu podľahol. Podľa zverejnených informácií trpela pacientka z Filakova, ktorá bola hospitalizovaná v lučeneckej nemocnici, aj inými chronickými ochoreniami. Hoci mala po hospitalizácii iba mierny priebeh choroby, situácia sa náhle zmenila a pacientka podľa oficiálnych informácií 17. septembra zomrela.

Až do 26. septembra sa následne skúmali výsledky pitvy a vykonali ďalšie testy, ktoré potvrdili, že primárnou príčinou smrti pacientky bola pľúcna forma ochorenia Covid-19. Rodine vyjadrujeme úprimnú sústrasť.

Ostatní pacienti by mali byť podľa našich informácií bezpríznakoví, resp. mať ľahší priebeh choroby.

Po potvrdení prvých prípadov vo Filakove pristúpila samospráva k novým opatreniam. Opätovne sa vrátila k pravidelnému dezinfikovaniu verejných priestorov akými sú autobusové zastávky, zábradlia, lavičky, odpadkové koše, ostrovčeky na separovaný odpad, kuka nádoby a ďalšie. Každé dva dni sa tiež dezinfikujú detské ihriská.

Celý Lučenecký okres je až do konca septembra vyhlásený za červenú zónu na koronasemafere. Z toho vyplývajú ďalšie odmedzenia, vzťahujúce sa predovšetkým na podmienky konania verejných podujatí, svadieb a iných akcií. Nočné zábavy sú zakázané úplne. Zakázané sú tiež návštevy v miestnom domove sociálnych služieb.

Samospráva i lučenecký RÚVZ naďalej nabádajú obyvateľov k zodpovednému správaniu. Najúčinnějšími metódami na zabránenie šírenia vírusu nateraz ostáva R-O-R: ruky-odstup-rúška.

Spolu to zvládneme.

Klaudia Mikuš Kováčová

V Nezábudke je opäť zákaz všetkých návštev

Zaradenie Lučeneckého okresu do červenej zóny na koronasemafere ovplyvnilo aj chod Domova sociálnych služieb Nezábudka.

Ako informovala riaditeľka domova Mária Veliká, v zariadení pretrvávajú úplný zákaz návštev, a to vo vnútorných aj vonkajších priestoroch. „Zároveň pretrvávajú aj opatrenia v súlade s rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva v Lučenci - každodenné meranie teploty zamestnancom a aktivačným pracovníkom na dobrovoľníckej službe, nosenie rúšok, plošná aj osobná

dezinfekcia), vybavovanie prípadných stránok individuálne vo vstupných priestoroch.“

Prípadní noví klienti, ktorí sú po hospitalizácii v nemocnici, musia mať negatívny test na COVID-19. „Zrušili sme tiež plánovaný deň dobrovoľníctva a kurz opatrovania. Klientov informujeme o prijatých opatreniach prostredníctvom rozhlasu v budove alebo v jedálni, príbuzní si nájdú oznamy na našom webe alebo na dverách budovy,“ uzavrela riaditeľka.

kmk

Mesto Filakovo vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž

formou výberu najvhodnejšieho návrhu na uzatvorenie kúpnej zmluvy na predaj prebytočných častí mestských pozemkov p.č. 1979 o výmere 228 m² a p.č. 1980/1 o výmere 342 m² a stavby súp.č. 1266 za kúpnu cenu min. 30 000 eur.

Podrobné podmienky súťaže sú zverejnené na úradnej tabuli a internetovej stránke mesta www.filakovo.sk

MsÚ

Filakovo chce spolu s Tomášovcami pomôcť obciam v okrese

Samosprávy Filakova a Tomášoviec sa chcú pustiť do polmiliónového projektu. Pomôcť by mal všetkým obciam v okrese.

Mesto Filakovo v spolupráci s obcou Tomášovce, podalo žiadosť o dotáciu na novovzniknuté Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja informatizácie SR, v ktorom žiada viac ako 474-tisíc eur. Celkové náklady projektu s názvom „Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík v samosprávach okresu Lučenec“ by pritom mali dosiahnuť takmer pol milióna eur, rozdiel budú samosprávy kofinancovať z vlastných rozpočtov.

Ako informovala prednostka filakovského mestského úradu Andrea Mágyelová, cieľom projektu je posilniť kapacity jednotlivých úradov v okrese, odľahčiť ich, a tým celkovo zefektívniť fungovanie miestnej verejnej správy. „Projekt by mal uľahčiť výkon

originálnych a prenesených kompetencií samospráv, ktoré sú často neprehľadné a komplikované, čím zbytočne zaťažujú úrady.“ Hlavným prvkom projektu bude podľa jej slov vytvorenie odbornej pracovnej skupiny, akejsi spoločnej kancelárie. „Pôjde o tím odborníkov, ktorých náplňou práce bude aktívne vyhľadávanie možností na získanie dotácií pre obce v okrese a následne im pomôcť s ich implementáciou,“ vysvetlila prednostka. Obecne úrady nemajú podľa slov prednostky dostatočné kapacity na to, aby sa vedeli viac venovať projektom. „Za získaním dotácií je množstvo mravčej práce. Od vyhľadávania vhodnej výzvy, prípravy projektu, podania žiadosti, cez verejné obstarávanie až po ďalšiu objemnú administratívu pri implementácii. Obce kvôli tomu nevedia efektívne využívať eurofondy. Práve s touto agendou by novovzniknutý tím ľudí pomáhal, vďaka čomu veríme, že by do okresu prítieklo oveľa viac peňazi,“ doplnila. Pracovníci sa budú zároveň zaoberať aj analýzou a prepracovaním strategických dokumentov jednotlivých obcí v okrese.

Ako ďalej pokračovala, v rámci projektu plánujú tiež vypracovať štyri príručky, ktoré sa budú venovať oblastiam stavebného konania, ochrany životného prostredia s dôrazom na nakladanie s odpadom, sociálnych služieb a oblasti cestovného ruchu, možnostiam jeho využitia na rozvoj nášho regiónu. „Informácie v príručkách sprehladnia zložitý byrokratický systém v týchto oblastiach a uľahčia tak úradom prácu,“ uzavrela s tým, že od projektu tak očakávajú sprehladnenie jednotlivých konaní, zefektívnenie fungovania úradov a spoločným postupom aj získanie nových finančných zdrojov na udržateľný rozvoj okresu.

Klaudia Mikuš Kováčsová

Rubrika: Zo zasadnutí MsZ

MsZ z 24. septembra 2020

Po oficiálnom otvorení zasadnutia, schválení a doplnení bodov programu rokovania, voľbe návrhovej komisie, zapisovateľa a overovateľov zápisnice, boli prvým bodom rokovania interpelácie poslancov. V rámci nich poslanec Eibner navrhol riešiť problém prechodov (podchodov) pri námestí, kde sa obyvatelia sťažujú, že sa tam zgrupuje mládež a neprispôsobiví obyvatelia, ktorí ich znečisťujú. V druhej interpelácii sa v mene obyvateľov sťažoval na konanie spoločenských podujatí v jedálni školy na Mládežníckej ulici, ktoré spôsobujú nadmerný hluk. Primátor v prvej veci navrhol zvolať občianske fórum, kde by spoločne hľadali riešenie. Druhú interpeláciu bude mesto riešiť so školou. Poslanec Rubint navrhol naplánovať do budúročného rozpočtu úpravu vstupu do cintorína. V druhej interpelácii sa sťažoval na čistotu v parku, ktorý znečisťujú jednak psičkari a jednak neprispôsobivé živly, ktoré sa tam zdržujú už aj cez deň. Primátor vstup do cintorína prisľúbil ako prioritu, nakoľko to bolo v pláne aj na tento rok, kvôli koronakríze sa však plán nezrealizoval. V druhej veci primátor reagoval, že nevidí až taký problém, ako sa rieši na sociálnych sieťach. Čaká však na konštruktívne pripomienky, ako to udržateľne riešiť. Pripomenul, že na toto volebné obdobie je v pláne park oplotiť, uvidíme, či to hospodárska situácia dovolí. V druhom bode primátor informoval o zasadnutiach komisií, ktoré sa zväčša zaoberali majetkovopravnými záležitosťami, ktoré v neskorších bodoch konkretizuje inžinier Varga. V ďalšom bode postupne prerokovali monitorovacie správy plnenia programových rozpočtov mestského úradu a príspevkových organizácií mesta. Organizácie vo všeobecnosti referovali, ako sa ich rozpočtov dotkla pandémia. Najviac zasiahnutým bolo kultúrne stredisko, ktoré nevedelo zorganizovať ani jedno väčšie podujatie. V nasledujúcom bode schválili poslanci prijatie štátnej pôžičky na chod samosprávy (bližšie o tomto rozhodnutí informujeme na str. X, pozn. autora).

Následne náčelník mestskej polície Baláz informoval o činnosti polície za posledný štvrťrok. Spomenul situáciu s koronavírusom. Poslanec Eibner povedal, že hoci chápe, že je policajtov málo, žiada častejšiu kontrolu dodržiavania otváracích hodín zábavných podnikov a poriadku okolo nich vo večerných hodinách. Mali by prehodnotiť večerné a

nočné služby. Náčelník reagoval, že v piatky a soboty majú nočné služby do pol tretej a na kontroly chodia. Poslanec Flachbart načrtnul otázku autovrakov, v jednom dokonca prespávajú ľudia. Náčelník reagoval, že musia byť dodržané lehoty a potom sa môžu vraky premiestniť. Primátor reagoval, že situácia okolo autovrakov je veľmi komplikovaná na celom Slovensku, máme slabú legislatívu. V nasledujúcom bode poslanci schválili úpravu dvoch VZN mesta. Prvé sa týkalo parkovania a státia v meste, v ktorom doplnili podmienky spoplatnenia využívania nového parkoviska pod hradom. V druhej úprave VZN zvýšili poslanci maximálnu možnú výšku poskytnutej dotácie od mesta z 90-tisíc na 120-tisíc eur. Rozhodli sa tak kvôli OZ FTC, ktorému pribudli dva oddiely a narástli prevádzkové náklady. Tiež budú mať vyššie prepravné výdavky, nakoľko športovci už nebudú cestovať autobusom VPS kvôli jeho nevyhovujúcemu stavu. Tretie VZN sa týkalo pridelovania nájomných bytov. Nové VZN aktualizovalo pôvodné znenie a obsahovalo zriadenie novej komisie na pridelovanie bytov, konkrétne 12-tich nájomných bytov, ktoré mestu ešte ostali vo vlastníctve (okrem bytoviek Sputnik a Železničná). Poslanci však požadovali uviesť presné zloženie členov komisie, preto tento návrh z rokovania napokon stiahli.

V ďalšom bode predostrela hlavná kontrolórka výsledky svojich kontrol. Preverovala uznesenia zastupiteľstva a tiež výber daní za nehnuteľnosti v minulom roku. Poslanci jej správy vzali na vedomie. V rámci bodu majetkovopravných záležitostí poslanci poskytli slovo zástupkyňi firmy Timberland z Beliny, ktorá chce odkúpiť od mesta vyše 1600 metrov štvorcových plochy za obchodnou galériou S1. Chcú na nej vybudovať samoobslužnú autoumývárku spolu s detským ihriskom. Ponúkli kúpnu sumu 30 eur za meter štvorcový. Poslanci sa však pri hlasovaní o prebytočnosti predmetného pozemku vo väčšine zdržali hlasovania, tento zámer nebol schválený. Predovšetkým bola dôvodom nutnosť zmeny územného plánu mesta. V ďalšej časti toh-

to bodu schválili odpredaj pozemku, na ktorom sa nachádzajú bytové jednotky „depa“ za minimálne 30-tisíc eur. Prejavil oň záujem Balex trade na podnikateľské účely. Schválili aj zloženie komisie, ktorá bude mať verejnú obchodnú súťaž na starosti. Na túto tému mesto predtým zorganizovalo občianske fórum, na ktorom obyvatelia s týmto zámerom súhlasili. Odznali tiež výsledky obchodnej verejnej súťaže na tri pozemky určené na výstavbu garáží na Železničnej ulici. V predposlednom bode poslanci schválili spolufinancovanie vo výške päť percent pre projekt na vybudovanie druhej fázy cyklotrasy, ktorá vznikne pozdĺž Šávoľskej cesty. Mesto plánuje projekt podať v najbližších týždňoch. Posledný bod navrhol zaradiť do programu poslanec Fehér. Týkal sa opätovného vrátenia odmiern pre hlavnú kontrolórku a primátora mesta, ktorí sa vzdali odmiern počas trvania koronakrízy. V tajnom hlasovaní poslanci odsúdili vyššie 22-percentnú odmenu od októbra pre kontrolórku primátorovi a rovnako od októbra o vyše 36 percent.

Primátor následne informoval o prebiehajúcich investičných akciách v meste, konkrétne na Farskej lúke, kde prebieha prvá etapa revitalizácie verejného priestranstva. Takisto prebieha prvá etapa výstavby cyklochodníka pri železničnej stanici. Dokončuje sa projekt sprístupnenia delostreleckých strielní, na ktorých pracovali miestni nezamestnaní. Projekt denného stacionára sa pomaly začína realizovať, pravdepodobne sa začne v polovici októbra. Tiež informoval ako krajský poslanec, že sa podarilo vybojovať plán obnovy asfaltky od autobusovej stanice na Čamovce. Projekt ide podávať župa na IROP. Dodal, že vníma napätie v spoločnosti, ktoré vyvoláva neistota z pandémie a vyzval na trpezlivosť. Následne poďakoval za účasť a ukončil zasadnutie.

Všetky materiály k rokovaniu a neskrátený videozáznam nájdete na stránke www.filakovo.sk.

Klaudia Mikuš Kováčsová

Na Farskej lúke sa začala revitalizácia

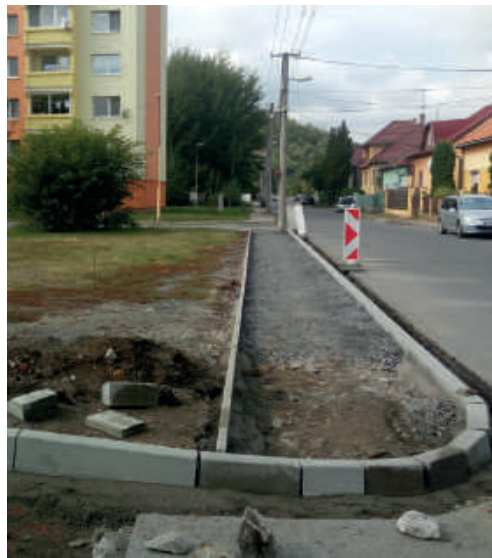
Na Farskej lúke a Daxnerovej ulici prebieha v týchto dňoch čulý stavebný ruch. Dôvodom je prvá fáza revitalizácie verejného priestoru medzi areálom VPS a Daxnerovou ulicou. Vzniknúť majú nové parkovacie miesta, asfaltová cesta i chodníky.

Stavebné práce sú súčasťou prvej etapy revitalizácie verejného priestoru, na ktorom sa vedenie mesta v tomto roku dohodlo s tamojšími obyvateľmi na občianskom fóre.

Ako informoval riaditeľ VPS Tibor Tóth, pracovníci VPS v súčasnosti vykonávajú terénne úpravy na miestach, kde vzniknú nové spevnené plochy. „Pripravujeme terén na ďalšie asfaltovanie pod novým parkoviskom, na bývalej štrkovej ceste vedúcej k nášmu areálu a tiež pod priľahlým chodníkom,“ ozrejmil s tým, že terénne práce by mali dokončiť v októbri.

Výsledkom revitalizácie v hodnote 34 500 eur bude 15 nových parkovacích miest, takmer 200-metrová asfaltová cesta a zrekonštruované chodníky vedúce od pekárne k VPS a tiež k materskej škole. Chýbať nebudú ani bezpečné bezbariérové prechody pre chodcov s osvetlením. „Napriek koronakríze, ktorá zasiahla aj naše mesto, chceme dodržať slovo, ktoré sme dali tunajším obyvateľom. V tomto roku vybudujeme infraštruktúru a v budúcom roku budeme pokračovať druhou fázou, v rámci ktorej zrevitalizujeme zeleň a osadíme nový mobilár,“ doplnil primátor Attila Agócs s tým, že na fóre obyvateľom mesto prisľúbilo aj nové detské ihrisko za bytovkou. „Na tento účel sa uchádzame o dotáciu prostredníctvom miestnej akčnej skupiny,“ uzavrel.

Kludia Mikuš Kováčsová

Pri stanici stavajú prvú časť cyklochodníka

Okrem stavebných prác na Farskej lúke prebieha výstavba aj pri železničnej stanici. Vzniká tu prvá časť cyklochodníka, ktorý by mal v záverečnej fáze prepojiť železničnú stanicu s priemyselnou zónou.

Ako priblížil primátor mesta Attila Agócs, v súčasnosti prebieha výstavba prvej časti plánovaného chodníka. Vznikajúca časť prepojí železničnú stanicu s parkom. Výstavba bude stáť približne 128-tisíc eur, samospráva na ňu získala prostriedky z akčného plánu rozvoja okresu. „Po pripomenovaní projektu sme vyšli v ústrety aj železničiarom, a tak okrem cyklochodníka zo zámkovej dlažby v tomto úseku staviame aj tri metre širokú asfaltovú cestu, ktorú budú využívať aj oni,“ vysvetlil primátor s tým, že k výstavbe asfaltky bolo nevyhnutné do projektu zapracovať aj verejné osvetlenie a dažďovú kanalizáciu. „Hoci nám tým stúpli pôvodne predpokladané náklady, podarilo sa nám tento 235-metrový úsek vysúťažiť za dobrú cenu, vďaka čomu sme ušetrili vyše 40-tisíc eur.“

Ako doplnil, na druhú etapu cyklochodníka o dĺžke takmer 300 metrov, ktorý prepojí park

s priemyselnou zónou, mesto v najbližších dňoch podá žiadosť o dotáciu cez program IROP na ministerstvo pôdohospodárstva. „V ňom budeme žiadať vyše 133-tisíc eur, ktoré budeme v prípade úspešnosti spolufinancovať piatimi percentami,“ uzavrel.

kmk

Mesto prijme štátnu pomoc

Mestské zastupiteľstvo na svojom septembrovom zasadnutí schválilo prijatie štátnej finančnej výpomoci na fungovanie samosprávy. Štát ponúka pomoc vo forme poskytnutia návratných finančných prostriedkov na vykrytie výpadkov príjmov samospráv spôsobených koronakrízou.

Samospráva sa rozhodla prijať štátom ponúkanú finančnú pomoc, ktorá má vykryť výpadok príjmu rozpočtu, ktorý spôsobila koronakríza. Hoci mesto prijalo na jar rôzne opatrenia na zníženie svojich nákladov, medzi ktoré patrilo aj zrušenie väčšiny investičných akcií či zníženie úväzkov zamestnancov, kvôli koronakríze mesto prišlo o vyše 200-tisíc eur z plánovaných príjmov. Vláda ponúkla pomoc vo forme bezúročnej finančnej kompenzácie pre mestá a obce, ktorou by takéto výpadky vykryli. Splácať ju bude potrebné štyri roky, prvú splátku musia obce uhradiť v roku 2024.

Poslanci sa preto po vzore ostatných samospráv rozhodli prijať ponúkanú pomoc vo výške 235-tisíc eur. „Štát však žiada, aby poskytnuté prostriedky boli minuté do konca tohto roka. Keďže sme z nich chceli uhradiť predovšetkým zrušené investičné plány, napríklad asfaltovanie, výstavbu chodníkov a podobne, uvažovali sme, či tento návrh vôbec predložiť. Nakoľko tieto investície musia prejsť verejným obstarávaním, do konca roka by sme ich nestihli zrealizovať,“ informovala prednostka Andrea Mágyelová.

Ako ďalej priblížila, túto situáciu konzultovali s vedeniami ostatných samospráv. Situáciu sa na základe toho rozhodli vyriešiť tak, že ponúknutú finančnú výpomoc minú v tomto roku na bežný chod samosprávy a čiastku, ktorá bola na tento účel v rozpočte pôvodne určená, presunú do rezervného fondu. „Následne ju preskupíme v budúcoročnom rozpočte a budeme ju môcť použiť na spomínané investičné projekty. Zákon nám takéto riešenie povoľuje,“ dodala. Finančnú pomoc začne mesto splácať v roku 2024, splatí ju v roku 2027. Nakoľko si štát nebude nárokovať úroky, ročná splátka bude v sume približne 58-tisíc eur.

Kludia Mikuš Kováčsová

Vedeli ste, že...

v septembri 1934 už kvôli dažďu začali na fiľakovských vrchoch s vinobraním? Dovtedy ešte oberačka v okolí Fiľakova nikdy nebola začiatkom septembra. Oberanie hrozna sa už však tentokrát nedalo posunúť na neskôr, pretože dážď už aj tak stihol spôsobiť nemalé škody. Úroda bola napokon kvalitná a väčšia ako minuloročná. V ďalšom roku, teda v roku 1935, bolo úrody málo a jej akosť bola slabá. V okolitých viniciach síce aj tak začali s oberaním, avšak kvôli dažďovým dňom začala úroda hniť.

Vladimár Cirbus, preklad: kp

Geopark skvalitní svoju turistickú infraštruktúru

FOTO - archív geoparku

Novohrad-Nógrád geopark má na konte ďalší úspešný projekt. Zameraný bude na skvalitnenie turistickej infraštruktúry na svojom území.

Dotáciu sa geoparku podarilo získať prostredníctvom cezhraničného projektu programu Interreg, ktorý je zameraný na rozvoj nových cezhraničných služieb. Vedúcim partnerom je Riaditeľstvo Národného parku Bükk, partnerom na slovenskej strane je mesto Filakovo. Ako informoval vedúci kancelárie novohradského geoparku Balázs György, schválená dotácia predstavuje sumu bezmála 160-tisíc eur. „Z nich naša strana dostane vyše 20-tisíc eur, ktorú bude Filakovo spolufinancovať piatimi a štát desiatimi percentami.“

Podľa primátora mesta Attilu Agócsa chce týmto projektom Filakovo pomôcť mikroregiónu. „Rozvoj cestovného ruchu je pre mesto i okolité obce dôležitý. Veríme, že skvalitnenie infraštruktúry a služieb pre turistov v tomto ciele pomôžu nielen Filakovu, ale celému okoliu.“

Cieľom projektu so skratkou GEOTOP je vytvoriť nové služby na územiach geoparkov, ktoré by ich zatriktívni pre turistov. „Najdôležitejšie je založiť takú geoturistickú sieť, ktorá umožní, aby sa vytvorili možnosti na denný kontakt turistov s poskytovateľmi služieb. Tí by mali byť schopní ponúknuť návštevníkom túry vedené odborne pripravenými sprievodcami,“ informoval. K tomu chce geopark v rámci projektu vychovať nových odborných sprievodcov.

V rámci dobudovania geoturistickej siete na oboch územiach sa má vďaka dotácii vystavať jedna cezhraničná turistická trasa, ktorá prepojí NNG s Bükk-vidék

geoparkom. Deväť kilometrov dlhá trasa dve strany hranice prepojí cez obce Petrovce a Domaháza (HU). „Obsahovať bude trojjazyčné informačné tabule o okolitých atrakciách, napríklad opisy jednotlivých obcí, prírodných a geologických atrakcií.“ Ďalej sa pripraví opis všetkých turistických trás oboch geoparkov a tiež podklady pre prípravu máp turistických trás, ktoré sa následne registrujú v mobilnej aplikácii. Projekt tiež ráta s vyznačením približne sedemkilometrovej turistickej trasy, s osadením siedmich informačných tabulí a vytvorením jedného oddychového miesta. „Zároveň zmapujeme stav pätnástich turistických trás a štyroch národných chodníkov geoparku. Vieme, že mnohé sú v nevyhovujúcom stave, často chýba značenie a veľa z nich nie je vyznačených cez Klub slovenských turistov. Takto budeme presne vedieť, na čom sme a budeme to vedieť v budúcnosti systematickejšie riešiť,“ ozrejmil s tým, že zmapovať plánujú aj majetkovoprávne vzťahy turistických trás. Pre tri z nich následne vypracujú aj projektovú dokumentáciu, ktorá bude podkladom pre ďalšie budúce projekty.

Ako ďalej pokračoval, projekt bude zahŕňať aj ďalšie „soft aktivity“, akými sú výmena skúseností pedagógov a odborníkov v rámci študijnej cesty, vydanie metodologickej príručky, zorganizovanie podnikateľských a odborných seminárov na oboch stranách hranice. „Pripravíme tiež publikácie a spoločné mapy, ktoré záujemcom predstavujú obidva geoparky,“ uzavrel.

V súčasnosti sa čaká na podpísanie zmluvy, od ktorého bude projekt prebiehať 16 mesiacov.

Kludia Mikuš Kováčsová

Vyučovanie sa vrátilo do tried

Po zvláštnom druhom polroku, keď vyučovanie prebiehalo len virtuálnym spôsobom, a po prázdninách plných rôznych obmedzení, sa väčšina školákov, učiteľov a určite aj rodičov tešila na zahájenie nového školského roka. Hoci sa obvyklé slávnostné otvorenia nekonali pre pretrvávajúce epidemiologické opatrenia, školské dvory v stredu 2. septembra predsa ožili. Pre pokyny a rozvrhy si sem prišli žiaci všetkých škôl, do ich vnútorných priestorov sa dostali iba čerství prváčikovia v sprievode jedného rodiča. Po získaní všetkých informácií si prevzali svoje školské pomôcky a učebnice, čím sa pre 150 nových školákov na štyroch základných školách začalo obdobie vzdelanostného rastu.

Aktuálne čísla na našich školách: Na ZŠ na Školskej ulici nastúpilo 364 žiakov, z toho 40 prvákov. ZŠ Štefana Kohárika II. navštevuje 575 žiakov, v prvom ročníku je ich 66. ZŠ na Farskej lúke s vyučovacím jazykom slovenským privítala 174 žiakov,

z nich v prvej triede len 12 detí a ZŠ Lajosa Mocsáryho má zapísaných 316 žiakov, z toho 32 prvákov. Tento rok sa nikde neotvorila nultá trieda a celkový počet školopovinných detí v školách je 1429, čo je o 15 viac ako v predchádzajúcom školskom roku. Malý pokles zaznamenali na základnej umeleckej škole, keďže pre opatrenia vypadli prijímacie skúšky v máji, zápisy preto ešte prebiehajú aj počas septembra, ale počet žiakov už teraz prekročil číslo 320. Dve naše materské školy na Štúrovej a Daxnerovej ulici majú po rozšírení svojich kapacít v minulých rokoch stabilný počet detí, spolu 311 (154 a 157).

Školský rok sa od 3. septembra rozbehol v znamení nosenia rúšok, zvýšenej hygieny rúk i všetkých priestorov a s obmedzeniami voľného pohybu v školách počas prestávok. Vychádzajúc z aktuálnych nariadení ÚVZ sa deti a učitelia budú riadiť sprísnenými opatreniami a nosiť rúška počas celého pobytu v škole minimálne do 1. októbra.

Iveta Cíferová

CHLIEB S MASLOM

ŽENY SA SKRÁTKA K MUŽOM NEHODIA

DOMINIKA
MART

RUŠÍ SA!
ELMARAD!

DIVADLO KUMŠT TEATRO

nádherného príbehu troch mužov hľadajúcich...
 eálneho spôsobu, ako v nich zotrvať. Najlepšie by...
 aš a navštevovali by sa len občasne, za odmenu...“
 eznádeje „slobodného muža“, na druhej strane lákavý...
 ou dilemou mužského sveta. Treba počítať so všetkým...
 hrozbu, že skončíte "o chlebe s maslom"...

AUTOR : GABRIEL BARYLLI

17. október 2020, 17:00 hod.

Miesto: MsKS Filakovo, divadelná sála

Vstupenky sú k dispozícii výlučne v predpredaji a len v obmedzenom počte!
 Cena vstupenky: 11,- € | Zľavnený lístok pre dôchodcov a študentov 9,- €
 Predaj online vstupeniek: www.kultura.filakovo.sk

Stefan Albert: Nepoznám nemožné

Cenu mesta Filakovo si za profesionálne úspechy v oblasti výroby ozdobných nožov, ako aj za propagáciu a šírenie dobrého mena mesta, mohol prevziať Stefan Albert. Rozprávali sme sa o remesle, oddanosti a dobrom príklade.

Vyrábaš umelecké nože, vďaka čomu si získal uznanie aj živobytie. Vybral by si sa týmto smerom ešte raz?

Áno, myslím si, že vybral. Cesta bola veľmi kľukatá a v prvom rade to bolo ťažké pre našu rodinu. Trvalo viac rokov, kým som sa dostal na úroveň, aby som sa odvážil povedať, že sa tým užívam. Prišiel moment, keď som sa ocitol bez práce, ale v tom čase som už vo výrobe nožov dosiahol dosť vysokú úroveň. V roku 2007 som vyhral cenu „Nôž roka“ v Bratislave, kde si ma odbor všimol. To však neznamenalo, že som svoje nože vedel aj predať. Výherný kúsok ležal doma aspoň tri roky. Moje ďalšie ocenené nože chválili po celej Európe, ale speňažiť som ich ešte vtedy nevedel. Manželka ma podporovala, aby som v tom pokračoval. Zrazu kúpili tri moje nože naraz, čo mi dodalo kapitál, vďaka ktorému som mohol začať.

Talent si mal už v detstve. Nerozmýšľal si pri výbere povolania nad umeleckým zameraním?

Plány som mal, aj talent, ale život to priniesol tak, že som sa nemohol vzdelávať v umeleckom smere. Hoc som sa hlásil do Kremnice na odbor zlatník-rytec, žiaľ sme si nemohli dovoliť, aby som tam študoval. Vyučil som sa ako údržbár a opravár strojov, predsa som však skončil pri výrobe umeleckých nožov, kde možno skôr nájsť sochárov, učiteľov kreslenia, zlatníkov, rytcov. Svoju cestu v odbore som si musel vyšliapať sám.

Remeslo si sa teda učil ako samouk. Mal si pomocníkov?

V roku 2000 som mal svoju prvú výstavu v Budapešti, kde bola prítomná zahraničná aj tamojšia smotánka odboru. Spoznal som tam mnoho ľudí, ktorí sú mojimi priateľmi dodnes. Stretol som tam Dušana Baču, výrobcu nožov z Levíc, kto si ma vzal pod svoje krídla. Od vtedy sme spolu pracovali už viackrát a dá sa povedať, že sa stal mojim mentorom. On ma naučil, čo kde môžem objednať, aké mám používať nástroje – pomohol mi veľmi veľa. Ako samouk som sa nenaučil len výrobu umeleckých nožov, ale musel som na vlastnej koži skúsiť všetko, počnúc tým, ako si zohnať materiály, vyrobiť si špeciálne nástroje, až po podnikateľské poznatky a ostatné čo s tým súvisí.

Pracuješ s výnimočnými, kvalitnými materiálmi, ktoré sa dajú ťažko zohnať.

Plním jedinečné objednávky. Keď som sa rozhodol, že sa stanem podnikateľom, za cieľ som si stanovil, že pre mňa nemožné neexistuje. Viem zohnať akékoľvek materiály. Počnúc čepeľou noža, cez stabilizované materiály až po mamutie kly. Samozrejme okrem zakáza-

ných materiálov. Vďaka svojim známostiam viem objednávateľom žiadané materiály zohnať aj zo Sibíri alebo odkiaľkoľvek. Vo Švédsku mám napríklad taký kamarátsky kontakt, kde vyrobí mnou žiadaný kus z ocele na mieru.

Povedzme si niečo o pracovnom postupe. Dá sa pri požiadavkách objednávateľa udržať umelecká sloboda?

Kto ma osloví, podrobne opíše, čo by chcel a z akých materiálov. Ja vyhotovím náčrt ceruzkou, pošlem mu ho a následne spolu začíname pracovať. Náčrt neustále meníme, najčastejšie vznikne tridsať až štyridsať náčrtov, ale niekedy až sto. Keď sa dohodneme na konečnej verzii, viem povedať, kedy bude nôž hotový. Neustále však spolu komunikujeme, každý deň robím fotky o tom, ako s prácou pokračujem a na základe spätných väzieb objednávateľa robíme korekcie aj priebiežne, pričom do práce viem vnieť svoje vlastné predstavy a nápady. Tento proces trvá od nadviazania kontaktu po výrobu objednaného noža často aj roky.

S čím vyslovene rád pracuješ?

Žiaľ, práve na realizáciu vlastných plánov nemám čas. Rád by som vyhotovil nože, ktoré nie sú na predaj, ale budú mojich detí. Inšpiráciu čerpám zo všetkých strán. Jeden obraz, správa, či film pohnú mojou fantáziou. Podstatou je, aby bol konečný výsledok súmerný a jednotný. Veľmi rád pracujem na nožoch, ktoré sa ďalej dedia. Objednávateľ dá nôž vyrobiť s cieľom, že ho zanechá svojim potomkom. Rád robím portréty technikou scrimshaw na podklad z kosti. V minulosti do kosti ryli vzory lovcí veľrýb. Vzor natreli veľrybou krvou, ktorá sa už nedala zmyť. Ja neryjem vzory, ale portréty skladajúce sa z drobných bodiek a následne ich pod mikroskopom zafarbujem. Keď je obraz hotový, musí byť presne rovnaký ako na fotke. Americký trh mi otvoril nôž zdobený práve touto technikou. Dostať sa na väčšie trhy sa dá len tak, že si od vás napriek tomu, že ste neznámy objedná niečo zberateľ a v prípade jeho spokojnosti je už trh otvorený. Zberatelia sa navzájom poznajú a výrobcov nožov si odporúčajú. Aj pre mňa sa otvoril americký trh práve vďaka takej referencii.

Si hrdý na svoje ocenenia, uznania?

Nezačal som s tým preto, aby som vyhrával súťaže, dostával ceny. Robím to rád a chcel som uživiť rodinu. Momentálne mám viac ako štyridsať významných ocenení. Vystavoval som v Brne, Mníchove a na mnohých iných miestach. Okrem cien je najväčším prínosom výstav to, že sa s ľuďmi z fachu môžeme osobne stretnúť, porozprávať, nadviazať kontakty, vytvárajú sa priateľstvá. Mám veľmi rád toto prostredie, rád pomáham druhým, aj ja dostávam pomoc, keď ju potrebujem. Dnes na svoje umelecké nože dostávam objednávky z Nového Zélan-

FOTO - Zoltán Schmelzer

du, Austrálie, Číny, Japonska, Ameriky, Ruska, Ukrajiny a mohol by som ešte menovať. Z okolitých krajín mám objednávok menej, keďže u nás nie sú podobní zberatelia, aj keby si to mohli dovoliť, výroba a zberateľstvo jedinečných nožov u nás nemá tradíciu. Nie len geografické miesta, ale aj ľudia, ku ktorým sa moja práca dostane sú rôzni. Na objednávku som vyrobil nôž pre prezidentov, čelných predstaviteľov štátov, či mediálne známe osobnosti.

Voľného času ti teda veľa neostáva, napriek tomu úspešne reprezentuješ lukostreleckú skupinu Filakovských vlkov.

Čo sa týka lukostrelby mám veľmi veľké šťastie, keďže za mnou stojí úžasný tím. Keď sa rozhodnem, že budem slovenským majstrom, podporujú ma a nevidia im, že v období súťaže chýbam z tréningov. Začali sme aj s tréningovým mládeže – zadarmo. Vytvorili sme najväčšiu skupinu lukostrelcov na Slovensku, je nás zhruba 60. Zastupujeme aj uchovávanie tradícií a aj súťaže v 3D kategórii. Fungovanie skupiny si vyžaduje obrovskú výdrž a odovzdanie od všetkých a táto skupina ich má.

Myslel si na to, že svoje vedomosti odovzdáš svojim deťom?

S manželkou sme sa vždy v súvislosti s našimi deťmi snažili o to, aby keď vyrastú, boli šťastné. Nie je našim cieľom, aby robili to, čo ja. Dali sme im všetko na to, aby nasledovali svoje vlastné sny. Samozrejme bolo by veľmi dobré, keby napríklad môj mladší syn sadol do mojej stoličky a pokračoval by v remesle na vyšliapanej ceste, ale nikdy to nebudem siliť. On si vyberie svoju vlastnú cestu, a mojou povinnosťou je ho v nej podporovať. Radšej by som mu bol príkladom v tom, že keď si predstaví to, čo chce robiť a niečo pre to spraví, tak svoj cieľ môže dosiahnuť. Deťom treba ísť dobrým príkladom.

Illés Kósik Andrea,
preklad: dszl

Hostom septembrovej čitateľskej besedy bol Tibor Szomolai

V polovici septembra prebiehala v Mestskej knižnici napínava čitateľská beseda, ktorej hostom bol už po druhýkrát rimavskosobotský spisovateľ, pôvodne pochádzajúci z juhozápadného Slovenska, Tibor Szomolai. Autor, ktorý je známy svojou podnikavosťou a zastávaním mravných hodnôt, vydal za posledné roky niekoľko kníh. Jeho prvým literárnym úspechom bol román „Felvidéki saga“ (Hornozemská saga) z roku 2013. Tretí román s názvom Klan vyšiel v maďarskom jazyku v roku 2018, a keďže sa tešil záujmu širokého okruhu čitateľov, bol preložený do slovenčiny aj nemčiny. Počas besedy bola predstavená jeho slovenská verzia. Kniha je kriminálnym románom z gangsterského prostredia. Spracováva udalosti spred dvoch desaťročí, súvisiace s dunajskostredskou mafiou, ako aj s politikmi a ďalšími vplyvnými osobnosťami našej krajiny. Opisuje príbehy ľudí zo spoločnosti a mediálnych kruhov, v ktorých sa fikcia tajuplne prelína s realitou. Na otázku čitateľov, ako sa dostal k informáciám obsiahnutým v tejto knihe, odpovedal načrtnutím politickej a spoločenskej situácie 90-tych rokov, a porozprával o (takmer) náhodných stretnutiach a kontaktoch, ktoré ho dovedli k tým správnym

informáciám.

Počas rozpravy uviedol prítomných aj do zákulisia svojho osobného života, spisovateľských ambícií a podnikania, ktorému sa úspešne venuje už tretie desaťročie. Prezradil, že už od detstva bol vášnivým čitateľom, v dedine, v ktorej vyrastal, vyčítal takmer celú knižnicu. Žije život katolíka podľa desatora, a prikázania dodržiava aj vo svojom podnikaní. Uviedol, že do písania sa pustil až neskôr, počas predsedníctva v Katolíckom krúžku v Rimavskej Sobote. Jeho články sa páčili vedúcim predstaviteľom Rožňavskej diecézy, pod ktorú spadá, a to mu dodalo odvalu k napísaniu niekoľkých úspešných kníh. Humorne opísal príbehy z každodenných činností riadenia svojej firmy, kde zamestnáva veľa Rómov, o ktorých pripravuje svoju najnovšiu knihu. Cez svoje životné skúsenosti poukázal hlavne na také ľudské vlastnosti, akými sú vytrvalosť a neoblomnosť, a vyzdvihol dôležitosť kolektívneho postoja k morálnym hodnotám.

Prezentovaný titul je po jednom exemplári slovenskej a maďarskej verzie dostupný aj v našej knižnici.

NTIC, mestská knižnica

V rámci Matičných dní odhalili pamätnú tabuľu

V druhej polovici augusta sa v priestoroch Domu Matice slovenskej vo Filakove konali Matičné dni 2020. Tento rok bol na Slovensku vyhlásený za Rok národnej identity. Pri tejto príležitosti sa rôzne podujatia a aktivity vo všetkých miestnych odboroch a matičných domoch, hoci všade museli rešpektovať aktuálne epidemiologické obmedzenia, kvôli čomu museli upustiť aj od účasti niektorých, najmä zahraničných, hostí. Tieto podujatia majú predovšetkým posilniť národnú hrdosť a uvedomelosť Slovákov a Sloveniek, preto si nimi pripomínajú rôzne významné výročia, udalosti a osobnosti z dejín slovenského národa.

Filakovčania a členovia okolitých miestnych odborov MS sa zamerali na vytvorenie Galérie osobností, ktorej prvé panely už stoja v spoločenských priestoroch matičného stánku. Nájdete tam dávne osobnosti zaznamenané v historických písomnostiach a tiež osobnosti súčasného verejného a kultúrneho diania.

Na priečelí domu MS sa v rámci podujatia odhalovala pamätná tabuľa Jána Štúra, ktorému je venovaná aj jedna časť v Galérii osobností. Len málo Filakovčanov vie, že tento najmladší brat generácie Štúrovcov pôsobil v našom meste pred vyše 160 rokmi ako župný úradník. O odhalenie tabule sa postarali primátor mesta Attila Agócs a Amália Drugdová, predsedníčka MO vo Filakovských Kováčoch. Po tejto časti podujatia sa pokračovalo malým folklór-

ným programom detských súborov Jánošík a Málinček, príhovormi hostí a chutným občerstvením, následne sa väčšina účastníkov presúvala na Dni obce Ratka.

K slávnostnému otvoreniu Galérie osobností, ktoré by podľa plánov malo byť v priebehu októbra, pozýva vedenie MO MS a DMS vo Filakove všetkých záujemcov o históriu slovenského národa a jeho dejateľov. Upozorňujeme však na sledovanie aktuálnych opatrení, ktoré budú platiť v čase konania podujatia. Jeho presný termín sa dozvieme z plagátov alebo na facebookovej stránke DMS Filakovo.

Iveta Cíferová

Zatiaľ ostávame bez kultúry

Každý organizátor kultúrnych podujatí s nadšením čakal na jeseň, dúfajúc, že zrušené podujatia bude môcť uskutočniť práve v tomto období. Opatrenia súvisiace s pandemiou pôsobili nemalé škody na príjmoch inštitúcií a organizácií zaoberajúcich sa kultúrou. MsKS vo Filakove predsa plánovalo, že počas jesene zrealizuje koncert vážnej hudby, literárnu besedu i koncert ľudovej hudby, ale z dôvodu zosilnenia druhej vlny pandémie čoraz viac podujatí sa stalo otáznymi. Pre milovníkov divadla MsKS pripravilo divadelné predstavenia v slovenskom a v maďarskom jazyku. Snažili sme sa aj my, aj Jókaiho divadlo v Komárne, aby muzikál Kabaret mohlo vidieť filakovské občanstvo, ale, žiaľ, nepodarilo sa v septembri privítať hostujúce divadlo. Pracovníci Jókaiho divadla a Mestského kultúrneho strediska vo Filakove aj teraz pracujú na tom, aby v inom termíne vedeli ponúknuť iné predstavenie pre milovníkov divadla. Ďalšie predstavenie v slovenskom jazyku bolo plánované na 17. októbra v divadelnej sále MsKS. Jednalo sa o predstavenie Divadla Kumšt Teatro pod názvom Chlieb s maslom, ktoré z marcového termínu bolo presunuté. Na základe najnovších epidemiologických opatrení od prvého októbra je zákaz organizovania kultúrnych podujatí, tým pádom aj toto predstavenie presúvame na neskorší termín. Tým návštevníkom, ktorí si vstupenku na ktorékoľvek zrušené divadelné predstavenie kúpili online, automaticky budú vrátené peniaze na bankový účet. Tí, ktorí si vstupenku kúpili osobne, po vrátení vydaného lístku môžu cenu vstupenky žiadať späť v kancelárii MsKS (II. poschodie).

Kinga Palčová, MsKS

Naše vzdelávanie s Erasmus+

Špeciálna základná škola internátna vo Fiľakove bola úspešná pri získavaní financovania z programu Erasmus+ v školskom roku 2019/2020.

Náš projekt mal názov „Boj proti zlyhávaniu vo vzdelávaní“. V priebehu realizácie projektu sa stáží v gréckej Kalamate a na Malte zúčastnilo šesť kolegov z radov pedagógov i jedného nepedagóga. Kolegovia si účasťou na stážach rozvíjali odborné a osobné zručnosti v oblasti vzdelávania. Našou prioritou bolo zvýšiť profesijné kompetencie učiteľov, zlepšiť jazykové kompetencie, aby sa učitelia mohli lepšie zapájať do ďalších európskych projektov. Tento cieľ účastníci projektových mobilit dosiahli. Zlepšili sme digitálne kompetencie, čo bolo v čase dištančného vzdelávania počas mimoriadnej situácie COVID-19 užitočné a efektívne, pretože sme pracovali denne niekoľko hodín na počítači, či pri príprave pracovných listov i pri on-line vyučovaní.

V prvej mobilite v Grécku sme sa naučili, akým spôsobom môžeme zahrnúť lokálnu históriu do vyučovania. Pracovali sme s aplikáciou Action Bound, kde sme pomocou GPS a adresy lokalizovali neznáme kultúrne pamiatky. Na dôkaz toho, že sme ich našli, sme sa pri nich fotili. Spoznali sme históriu starovekej Messinie, naučili sme sa triediť muzeálne artefakty do príslušných historických období, taktiež sme sa naučili pracovať s priestorovým ukladaním exponátov v počítačovej aplikácii.

V druhej mobilite na Malte prvá dvojica pracovala na využití kreativity prostredníctvom interkultúrnej výmeny. Účastníci sa naučili pomocou metódy karuselu (metóda kooperácie spolupráce) zdieľať všeobecne platné hodnoty pre vzdelávanie v multikultúrnej triede, ktoré sú v našich podmienkach v slovensko-maďarskom pohraničí s vysokým percentom rómskej populácie veľmi dôležité. Naučili sa spoznávať príčiny konfliktov a správne reagovať na ne, odstrániť nevhodné stereotypy v triede. Dôležité bolo naučiť sa vzájomne komunikovať, a to aj v prípade nedokonalých znalostí anglického jazyka. Zaujímavá

bola téma riešenia konfliktov a prístup k ich riešeniu. Účastníci si vyskúšali danú tému vo forme divadla, prostredníctvom vymyslených osôb prezentovali svoje protichodné názory a učili sa hľadať konsenzus. Každý člen skupiny mal možnosť navrhnúť a naplánovať tvorivú aktivitu pre žiakov, tieto nápady si účastníci navzájom vymieňali. Veľmi zaujímavá a inovačná bola outdoorová dielňa s rozmanitými aktivitami a cvičeniami pomocou tvorivého zážitku srdca, ruky a hlavy a prispôbenie rôznych hier vekovej skupine. Účastníci sa podieľali na workshopoch pre osobný a spoločenský rozvoj, naučili sa ako učiť nielen formálne v triede, ale aj mimo triedy, tzv. zážitkové a kreatívne učenie.

Tretia dvojica kolegov sa zúčastnila tiež kurzu na Malte s témou „Inklúzia, ako môžeme zlepšiť náš štýl výučby v triede s rôznymi typmi žiakov“. Naučili sa vytýčiť si plán osobného rozvoja, ktorý je prvým predpokladom úspešnej výuky, ďalším predpokladom je osobná motivácia a motivácia žiakov. Spoznali model ARCS. Model sa vzťahuje na záujem študentov, aké je dôležité získať a udržať záujmy žiakov a ich pozornosť. V procese učenia by sa mala preukázať užitočnosť obsahu, aby sa preklenula priepasť medzi obsahom učiva a skutočným svetom. Dôležitou zložkou pri výuke učiteľa je dôvera k vyučujúcemu, žiak očakáva úspech a verí, že učiteľ ho k nemu dovedie. Spokojnosť s tým čo sa učíme a ako sa učíme je dôležitou súčasťou procesu učenia. Ako okoreniť vzdelávanie pre inklúziu? Účastníčky sa naučili desať kreatívnych metód a zároveň demonštrovať rozmanitosť aktivít a cvičení. Prispôbenie rôznych inkluzívnych aktivít skupine. Workshopy pre osobný a sociálny rozvoj a ako vyučovať školské predmety mimo učebne, aby sa vytvorilo vhodné prostredie pre inkluzívne vzdelávanie.

Všetky tieto aktivity slúžili na to, aby sa účastníci naučili pracovať so žiakmi tak, aby sa žiaci dobre cítili v triede, v škole a medzi svojimi rovesníkmi. Práve to im pomôže k tomu, aby nestratili

záujem dokončiť školské vzdelávanie a neopúšťali predčasne školu. Zo záverečných správ vyplýva, že všetky plánované vzdelávacie výstupy boli dosiahnuté. V závislosti od zamerania kurzov na vzdelávacích aktivitách si učitelia rozšírili svoj repertoár používaných metód o inovačné a kreatívne techniky, zamerané najmä na rozvoj kreativity, fantázie a predstavy, zavedenie lokálnej histórie do vyučovania a tiež kooperatívne vyučovacie metódy (carousel-kolotoč). Nadobudli zručnosti v práci s rôznymi aktuálnymi internetovými aplikáciami, ktoré sa dajú využiť vo vyučovaní a naučili sa používať celý rad bezplatných aplikácií pre vzdelávacie účely. Dve učiteľky sa oboznámili s metodológiou inkluzívneho vzdelávania, ktorá by mohla byť užitočná v budúcnosti. Teraz spolupracujú najmä s vyučujúcimi iných predmetov, ktorí sa stáží nezúčastnili. Momentálne sa už niektoré metódy v triedach aj využívajú. Po vzdelávacích aktivitách boli účastníci schopní aplikovať nové trendy do vyučovania. Vzdelávacie aktivity pomohli intenzívnejšiemu používaniu technológií (počítače, mobilné telefóny, tablety) najmä počas mimoriadnej situácie, kedy bolo v škole prerušené vyučovanie.

Všetci zúčastnení naši kolegovia vo svojich záverečných správach opísali okrem dojmov a zážitkov aj osobnostný a profesijný rast, posilnenie sociálnych, personálnych a komunikatívnych a organizačných kompetencií a schopnosť vymieňať si znalosti a skúsenosti na nadnárodnej úrovni. Viacerí potvrdili zvýšenie motivácie, uspokojenia z práce a kvality práce, ktoré bude mať z dlhodobého hľadiska za následok atraktívnejšie a tvorivejšie vzdelávacie aktivity pre žiakov. Toto potvrdzuje nasledujúci úry-

vok z jednej záverečnej správy projektu: „Kurz mi pomohol nanovo objaviť v náročnosti nášho povolania jeho krásu a pestrosť. Inšpirujúca a pozitívna atmosféra kurzu, poskytnuté materiály vhodné na priame použitie na vyučovacích hodinách boli hlavným prínosom, ako aj možnosť existovať niekoľko dní v multikultúrnom prostredí s učiteľmi z celej Európy.“

Čo sa týka dopadu na školu, účasť na projekte viedla k zvýšenej internacionalizácii školy, mnohí účastníci nadviazali nové kontakty s kolegami z iných krajín, čo poskytuje možnosť ďalšej projektovej spolupráce. Projekt prispel k zvýšeniu povedomia verejnosti o aktivitách v škole, k oceneniu zo strany rodičov a verejnosti a k zvýšeniu kreditu školy. Hlavný dopad na našu organizáciu je v inovácii vyučovacích hodín, modernizácii vyučovacieho procesu a jeho internacionalizácii. Stratégia, že modernú školu pre žiakov tvoria predovšetkým moderní, vzdelaní učitelia s nadštandardnými kompetenciami najmä v kreativite, so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Z pohľadu dopadu na samotných pedagógov sa zvýšila ich odbornosť a posilnili sa ich digitálne a jazykové zručnosti. Očakávanie, že zúčastnení pedagógovia prinesú do našej školy ďalšie možnosti využívania digitalizácie vo výučbe, nové moderné metódy a formy vyučovania, materiály a výučbové zdroje, sa potvrdilo. Ich aktívny prístup k zavádzaniu a využívaniu nových digitálnych nástrojov a zdrojov počas dištančného vzdelávania online alebo aj offline a tiež k budúcej príprave a realizácii partnerských projektov je nespochybniteľný.

Základom športového života mesta je občianske združenie FTC

FTC Filakovo pod sebou združuje prevažnú väčšinu športových odvetví, ktoré v meste fungujú. Postupne vám predstavíme jednotlivé oddiely, ich fungovanie a posledné úspechy.

Kolkársky oddiel

Koronavírus zasiahol aj do súťažného diania Kolkárskeho oddielu (KO) FTC Filakovo. Súťaže sa s výnimkou dorastencov ukončili bez určenia poradia. Extraligové A mužstvo malo našliapnuté na zisk vicemajstra Slovenska, B mužstvo stihlo dohrať 1. kolkársku ligu Východ, no nepostúpilo do finálového turnaja. Seniori v C tíme mali začať jarnú časť 2. ligy Východ týždeň po uzatvorení kolkárni. Dorastenci obsadili 4. miesto.

Po uvoľnení opatrení si zahrali aj žiaci, ktorí uspeli na pohári mládeže U14. Robert Kluka sa v súťaži jednotlivcov po 3. kolách a superfinále stal majstrom Slovenska, Damián Knapp získal bronz a Patrik Kovács obsadil 14. miesto. FTC v súťaži družstiev obsadilo 3. miesto. Približne 40-členná základňa pod dohľadom trénerov upriamila pozornosť na novú sezónu. „Momentálne prebieha príprava na novú sezónu. Extraligového áčku sa podarilo udržať Milana Kojnoka i Sándora Szaba, ktorí doplnia domácich hráčov. Verím, že sa umiestnime do 4. miesta. K novinkám patrí prestup mládežníckeho majstra sveta Erika Galla do Podbrezovej, kde sa bude zlepšovať, no u nás má vždy dvere otvorené,“ informoval Ladislav Flachbart, šéftrener a predseda KO FTC Filakovo.

V FTC sa sústreďia i na majstrovstvá sveta v Poľsku, ktoré sa preložili na neskorú jeseň. Vedenie reprezentácie počíta aj s Filakovčanmi. „Na sústredenie pozvali Paťa Kovácsa v U14, Robka Kluku a Bianku Mihalióvú v U18, Viliama Maga a Erika Galla v U23. V širšej nominácii mužskej reprezentácie máme Patrika Flachbarta,“ vymenoval šéftrener, ktorý je tiež riaditeľom štátnej reprezentácie. „Na národných i medzinárodných úspechoch má zásluhu mnoho ľudí ako Magdaléna Bábelová, Ján Mészáros, Peter Pastorák, Marián Gallo, Róbert Nagy či Dušan Murín. Svoju prácu robia výborne a na úkor svojho voľna, za čo im patrí vďaka,“ uzavrel Flachbart.

Šachový oddiel

K jedným z oddielov FTC, ktoré štandardne

dosahujú vo svojich súťažiach pekné výsledky, patrí šachový oddiel. Približne 20-člennú členskú základňu vedie dlhé roky Peter Klein, ktorý je spolu s Alexandrom Szamosom zároveň aj trénerom družstva. Začínajúcich hráčov z regiónu, ktorí zatiaľ nie sú členmi FTC, má pod palcom René Ballo. „Nazval by som to akou-si prípravkou. Dvaja hráči už ale hrali aj za FTC, aj keď zatiaľ iba licenčne,“ povedal vedúci Klein. Vlajkovou loďou oddielu je tím mužov, ktorý v druhej súťažnej lige pravidelne obsadzuje priečky medzi 2. a 5. miestom. „V šachu je to trocha iné, ako napríklad vo futbale. Tu rozhoduje niekedy jeden bod o tom, či sa umiestnite druhý alebo piaty. Na špičke tabuľky sú skutočne vyrovnané družstvá,“ priblížil Klein s tým, že mali aj niekoľko medailových pozícií. „Na prvé miesto je však potrebný špičkový hráč s titulom intermajster, akí chodia do najlepších tímov hrať za honorár a majú komplet všetko na súťažiach hrať,“ vysvetlil s tým, že oddiel FTC si niečo podobné dovoliť nemôže. „Napriek tomu sme veľmi vďační vedeniu mesta a tiež FTC za ich každoročný finančný príspevok, vďaka ktorému náš oddiel funguje a môže sa zúčastňovať súťaží, a tiež za možnosť trénovať v miestnom kultúrnom dome. Pri tejto príležitosti sa chcem poďakovať aj riaditeľovi ZŠ Farská lúka Marošovi Bozóovi za bezplatné poskytnutie hracej miestnosti na súťažné zápasy oboch družstiev.“

Ako ďalej pokračoval, dlhoročnou oporou druhej ligy sú okrem trénerov aj hráči ako Fide majster F. Frink, ktorý je majstrom SR v seniorskej kategórii neprofesionálov, P. Pál, T. Ádám, F. Ilkovič či L. Csernok. „Samozrejme, s najvyšším FIDE ratingom disponujúci Fide majster Peter Papanetz, ktorý patrí medzi najlepších hráčov v našom kraji. Chcem spomenúť aj šachového nadšenca P. Baláza, ktorý je rozhodcom a pomocným organizačným pracovníkom mužstva,“ doplnil Klein. Juniori FTC hrajú zatiaľ tretiu ligu. Najväčšími talentmi z nich sú podľa Kleina Ján Alexander Gréč a Lucia Kapičáková. „Lucka bola minulý týždeň na majstrovstvách republiky, kde obsadila 1. miesto v kategórii 12 – 14 rokov.“ Podľa vedúceho prebieha u šachistov v súčasnosti príprava na hlavnú sezónu, ktorá sa každoročne začína v októbri a trvá do konca apríla. „Uvidíme, ako ovplyvní pandémia organizačne novú sezónu a tiež súpisový súperov. Zatiaľ neviem odhadnúť ich silu. Verím ale, že my svoje pozície obhájime,“ uzavrel.

Oddiel silového trojboja a kulturistiky

Oddiel silového trojboja a kulturistiky sa stal súčasťou športovej rodiny FTC v roku 2015. Rok predtým pôsobili ako združenie ŠK Powerlifting Filakovo. Podľa Františka Sajka, predsedu predsedníctva oddielu a trénera, má v súčasnosti oddiel 23 členov. „Z nich 17-ti sú juniori a dorastenci v kategóriách Teen 1, 2, 3 a Juniori. Po dosiahnutí 18. rokov sa potom môžu rozhodnúť súťažiť aj v kategórii mužov,“ vysvetlil.

Oddiel sa od svojich začiatkov venuje predovšetkým mládeži, ktorej sa snaží voľný čas vyplniť zmysluplnou činnosťou. „Je to dôležité pre ich budúce životy. Okrem samotného cvičenia sa ich snažíme nasmerovať, čo sa nám aj darí. Všetci naši členovia popri súťažiach a cvičení úspešne ukončili strednú školu,“ dodal Sajkó. Tréningy oddielu prebiehajú trikrát do týždňa v posilovni na Farskej lúke. Počas koronakrízy však 10 týždňov siláci do telocvične ísť nemohli. „To bola pre nás katastrofa, priemerne sme pribrali aj po päť kíľ a mnohí naši členovia už nespĺňajú prísne limity pre jednotlivé kategórie. Výkonovo sme zas klesli o 5-6 kíľ.“

Na majstrovstvách Slovenska preto štarovali tento rok len traja pretekári. Tréner preto také úspechy, ako v roku 2019, neočakáva. „Neboli sme ani na jednej pohárovke, čo je v rámci prípravy dôležité. Uvidíme, na čo budeme stačiť, keďže niektorí pretekári z iných miest alebo Maďarska cvičili aj počas krízy.“ Ako ďalej pokračoval, latku si vlni postavili veľmi vysoko. Na majstrovstvách Slovenska sa z ôsmich štartujúcich pretekárov piatim podarilo získať titul majstra. „Krisztián Deme tiež získal striebornú medailu na majstrovstvách Európy vo svojej kategórii. Na majstrovstvách sveta v Trnave obsadil tretiu priečku v silovom trojboji a v tlaku na lavičke získal prvé miesto.“ Za tieto úspechy dostal aj Cenu primátora. Na ďalších majstrovstvách sveta zas Gabriel Bari získal medzi juniormi v silovom trojboji druhé miesto. V tlaku na lavičke získali tituly majstra sveta Csaba Péter a Ondrej Oláh. „V budúcnosti by sme radi v tomto trende pokračovali. Ďakujeme mestu Filakovo a OZ FTC za finančnú podporu, bez ktorej by sme sa súťažiť nemohli zúčastňovať. Tiež ZŠ na Farskej lúke za poskytovanie posilovne,“ uzavrel tréner.

Klaudia Mikuš Kováčová

Tiráž

Filakovské zvesti – bezplatný mesačník samosprávy

Reg. č. MK SR - EV 3379/09 | ISSN 1336 65 21

Vydáva a distribuuje: Mestský úrad Filakovo, Radničná 25, 986 01 Filakovo. IČO: 00316075, tel./fax: 047/4381001, email: mesto@filakovo.sk

Tlač: Alfa print s.r.o., Robotnícka 1/D, 036 01 Martin

Vychádza v náklade 3700 ks v posledný deň mesiaca.

Autorské práva vyhradené. Akékoľvek ďalšie rozmnožovanie textov, fotografií a grafiky je možné len s písomným súhlasom vydavateľa. Vydavateľ nie je zodpovedný za obsah a pravdivosť zverejnených inzerátov a za prípadné spôsobené škody. Uzavierka materiálov do čísla je do 15. dňa v mesiaci. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky došlé po skončení uzavierky neuverejniť. Ostatné príspevky si v prípade potreby vyhradzuje právo skrátiť, redakčne upraviť alebo aj neuverejniť. Anonymné, hanlivé a politicky angažované príspevky nezverejňujeme.

Redakcia

Šéfredaktorka: Bc. Klaudia Mikuš Kováčová (kmk), email: tlacove@filakovo.sk

Zástupkyňa šéfredaktorky: Mgr. Andrea Illés Kószik (ika), email: andrea.illes.kosik@filakovo.sk

Redaktorka: Iveta Cíferová (ic), email: iveta.ciferova@filakovo.sk

Sadzba: Bc. Klaudia Mikuš Kováčová, email: tlacove@filakovo.sk

Preklady: PhDr. Peter Fehér (fp), Kinga Palčová (kp), Mgr. Lucia Deák Szóke (dszl)

Redakčná rada: Bc. Klaudia Mikuš Kováčová (predsedníčka), Mgr. Andrea Illés Kószik, Iveta Cíferová, Ing. László Kerekes, Margita Oroszová, Emese Szvorák, Vladimír Cirbus